

СУТНІСТЬ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА BSC

Бондаренко Я.В., Погорєлов І.М.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м.Харків*

BSC (Balance Scorecard - система збалансованих показників) представляє собою систему стратегічного керування й оцінки його ефективності, що переводить місію й загальну стратегію компанії в систему взаємозалежних збалансованих показників, здатних відбити критичні фактори не тільки поточного, але й майбутнього стану компанії, а також ступінь досягнення підприємством цих цілей за допомогою різних фінансових і нефінансових показників діяльності. Система була розроблена на початку 90-х років минулого століття професором Гарвардського університету Р.Капланом та президентом консалтингової фірми Д.Нортоном.

Класична BSC-модель Нортона-Каплана припускає чотири групи ключових показників (аспектів, перспектив), зв'язаних причинно-наслідковими відносинами:

- а) фінансовий аспект (як оцінюють підприємство акціонери);
- б) аспект клієнта (як оцінюють підприємство клієнти);
- в) внутрішньогосподарський аспект (які процеси можуть забезпечити фірмі виняткові конкурентні переваги);
- г) аспект інновацій і навчання (яким чином можна досягти подальшого поліпшення стану фірми).

Система збалансованих показників дозволяє:

- а) управляти бізнесом як єдиним цілим;
- б) повномасштабно пов'язати стратегію компанії з оперативним бізнесом;
- в) оптимізувати баланс інтересів споживачів, акціонерів і службовців компанії;
- г) провести підвищення вартості компанії;
- д) вчасно звернути увагу на сфери, що вимагають удосконалення;
- е) здійснювати ефективний контроль лінійних менеджерів компанії по закріпленім за ними галузям та інш.

Наявність на підприємстві цієї системи є додатковим позитивним індикатором для інвесторів, ознакою, що свідчить про керованість бізнесу. При виникненні проблеми в результаті невірного вибору стратегії використовуючи BSC можна вчасно виявити помилку й внести необхідні корективи в діяльність підприємства, за рахунок чого підвищити ефективність його діяльності.